

PLUSKAĆ (7) *vb impf*

a jasne.

[*inf* pluskać.] ◇ *praes* [1 *sg* pluskâm.] ◇ 3 *sg* pluskâ (1). ◇ 1 *pl* pluskâmy (1). ◇ 3 *pl* pluskają (1). ◇ *praet* 3 *pl m pers* pluskali (2). *subst* pluskały (1). ◇ [*imp* 2 *sg* plusk(a)j.] ◇ *part praes act* pluskając (1).
Sł stp, Cn notuje, Linde XVI (jeden z niżej notowanych przykładów) – XVIII w.

1. Ochlapywać czymś brudzącym, bryzgać, pryskać, brudzić; *aspergere foedo humere a. noxio, aspersione foedi humoris maculare, humore sparso deturpare, spargere luto Cn [czym] (5) : [płufzczę et płufkam/ Aspergo, inquino. Item, exilio Volck Rrr.]*

pluskać na kogo (3): Potym gnoiem fmrodliwy^m nán [na Jezusa] pluškali *OpecŻyw* 115v. *Cf Zwrot.*
Zwrot: »pluskać błotem [na kogo]« (2): *BielKron* 146; słudzy domowi násmiwáiąc fie z niego [Aleksego] pluškali nán błotem *HistRzym* 124v; [CiceroKosz dv].

Przen (2) :

pluskać [kogo], co (1): *RejZwierc* 157; [O iákoście go często fmrodliwą pofoką/ kłámftwá wízelákiego pluškali? *BzowRóz* 69].

Zwroty: »błotem pluskać; [pluskać błotem [na co]]« (1): pátrzay iáko [...] tę ozdorną fzáte fwą [tj. żywot] plugáwym błotem często pluškamy/ y przykro wycieramy. *RejZwierc* 157; [Plyufkaj blothem na the pijofnkę Bo iefth blyufznyącza, y vwłáfczayącza Bołkj cczy *ArgWykład* 79].

»[komu] pluskać w kaszę« = *obmawiać kogoś* (1): Iuż bych gi żywo rozdarła Za przymowkami takiemi Czo wízem pluska w kałzę imi *RejJóz* H7v.

[»słowy sprośnymi pluskać« = *wyrażać się wulgarnie*: Dołyc fprośnie gdy chłop fżpetny fłowy fprośnymi pluška *PlutBBud* E3v.]

2. *O odgłosie wydawanym przez wodę, kiedy fale uderzają o coś lub coś w nią wpada* (1) : Małpież [...] gdy ná nim [na drzewie] iedząc śiedział/ Drugie figi w wodę miotał: [...] Rad był iże mu pluškály. *BierEz* Q.

3. *Bić, uderzać* (1) :

Zwrot: »w gębę pluskać« (1): W gębę pluškáią/ Gdy łzá zádáią. *RejZwierc* 239.

Synonimy: 3. *bić, uderzać.*

Formacje współrdzenne: *napluskać, opluskać, popluskać, popluskać się, przypluskać, spluskać, spluskać się, upluskać, upluskać się, zapluskać; zapluskawać; napluskiwać; opluskować; oplusnąć, oplusnąć się, plusnąć, zaplusnąć; pluszczyć, spluszczyć.*

Cf **PLUSKAJĄC, PLUSKANIE, PLUSKANY**

DDJ